

billigt Hensyn til; men de, der tarere Gaarden, ere aldeles uberettigede til at tage slige Hensyn. Jeg anseer altsaa denne Vilkaarlig-
 heb, der er aabnet, for at være særdeles farlig, og der bliver altsaa kun den ene Minoritets
 Mening tilbage, der atter er repræsenteret af
 2 Medlemmer, som virkelig have Mod til at
 ansætte en bestemt Maalestof for det, som de
 troe ikke tilhører Godseieren; de ansætte det
 til $\frac{1}{5}$ af Gaardens Handelsværdi. Det an-
 seer jeg nu forsaavidt for at være den rigtige
 Fremgangsmaade, men denne Bestemmelse om
 $\frac{1}{5}$ er virkelig fremkommen saa tilfældigt, og
 foreligger saa lidet motiveret, saa lidet begrun-
 det ved statistiske Beregninger, at jeg aldeles
 ikke i dette Dieblis vil være istand til at deci-
 dere mig derfor og sige: det var just det rime-
 lige Afdrag, som skulde skee. Der er endnu
 eet Punkt, som jeg vil berøre, inden jeg forla-
 der dette Spørgsmaal om Taxationerne. Naar
 man nemlig overhovedet siger, og, naar man
 navnlig for den første af mig omtalte Minori-
 tets Mening, der ikke vil have noget Afdrag
 i Værdien, siger, at Sagen udsævner sig der-
 ved, at den nuværende Fæster capitaliserer sin
 Fæstebesiddelse og derved bliver istand til at
 kjøbe Gaarden, saa gælder dette for de Fæ-
 stete, der endnu have en lang Tid tilbage, men
 de Fæstere, der efter Gjennemsnitsberegningen
 kun kunne regne sig nogle faa Aar tilgode, de
 maae jo komme til at betale næsten Gaar-
 dens fulde Værdi som Selveiendom; de
 Fæstere altsaa, som allerede ere ryk-
 kede langt hen mod den rimelige Tid
 for Fæstets Ophør, vilde ikke let paa denne
 besværlige Maade kunne kjøbe deres Gaarde,
 og dog affkæres dem deres Efterladte Udsigt
 til det fornyede Fæste; thi man kan dog ikke
 forlange, at Godseierne, naar denne Lov er
 gaaet igjennem, skulle erkjende det Billigheds-
 hensyn til Fæsternes Efterladte, som de hidtil i
 Virkeligheden anerkjende og følge. Der er endnu
 et Punkt, som staaer i Forbindelse med den
 hele Bestræbelse efter at tilveiebringe Overgan-
 gen til Selveiendom allerede for de nuværende
 Fæstere, hvilket jeg vil omtale. Dette hele For-
 søg beroer paa Gjennemsnitsberegningen af den
 rimelige Levetid og derefter Varigheden for den
 endnu bestaaende Fæsteret. En saadan Gjen-

nemsnitsberegning har jo sin fulde Berettigelse
 som Gjennemsnitsberegning, men, naar man
 skal anvende den paa individuelle Tilfælde,
 saa seer man, at den ikke altid passer, at der
 skundom vil være en anden sandsynlig Vari-
 hed for Fæstetiden end den, som Gjennemsnits-
 beregningen viser. Et af disse Tilfælde er saa
 paafaldende, at Udvalget har anset det nød-
 vendigt at tage Hensyn dertil; det er det,
 hvor man kan antage, at den nuværende Fæster
 lider af en Sygdom, der ikke vil tillade ham
 at opnaae den Levealder, som han efter Gjen-
 nemsnitsberegningen ellers vilde opnaae, og
 altsaa hans Fæste heller ikke løbe saa længe.
 Der opstilles nu en overmaade — ja, jeg kan
 ikke sige andet — chicaneus Bestemmelse, idet
 den nuværende Fæster, om hvem Godseieren
 siger: Du har jo en ulægelig Svindsot, som
 snart vil lægge Dig i Graven, henvises til
 Lægerne og Lægerne skulle afgive et Skjøn der-
 over. Dette bliver nu paa den ene Side let
 ubilligt mod Fæsteren; det vil i Almindelighed
 være høist affstrækkende for ham at skulle ogsaa
 underkaste sig et saadant Skjøn, og en vrang-
 villig Godseier kan paa den Maade volde sine
 Fæstere Banskelighed; men paa den anden Side
 sættes ogsaa Lægerne i den største Forlegen-
 hed, thi der skal ikke afgives Skjøn, om der er rime-
 lig Udsigt til Vedkommendes tidligere Død,
 men om der er bestemt Udsigt, og det vil i
 Almindelighed være Lægerne overordentlig me-
 get imod at afgive en Erklæring, der gaaer
 ud herpaa. Godseieren vil altsaa ogsaa i Til-
 fælde, hvor der virkelig er stor Sandsynlighed
 for kortere Levetid, ikke opnaae den ham i Loven
 tilkænte Ret. Det er af alle disse Grunde,
 at jeg antager, at den hele Form, der er valgt
 for Overdragelsen af Gaardene til de nuvæ-
 rende Fæstere, er mindre god. Jeg skal tillade
 mig at tilføie et Par Ord, for at fralægge mig
 det Skjøn, som jeg sagde, det var ubilligt at
 kaste paa dem, der talte mod denne Lov og den
 hele valgte Form. Jeg billiger i Hovedtanken
 — og kun derom taler jeg — fuldkommen den
 Fremgangsmaade, som tidligere er antydet af
 den nuværende Indenrigsminister, og som ogsaa
 i det Væsentlige er fastholdt af en Rigs-
 dagsmand, der ikke er tilstede her idag, Rigs-
 dagsmanden for Viborg Amts 4de Valg-